

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

No 9

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 448 sahifa.
E'lon qilishga 2024-yil 7-sentyabrda ruxsat etildi.*

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich, i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., Navoiy davlat pedagogika instituti rektori
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, p.f.f.d., (PhD), Buxoro muhandislik-texnologiya instituti rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU Hududiy ta'lim muassasalari va markazlar bo'yicha prorektor v.b.
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TDIUprofessori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d., TSUE professori
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Musayeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Cham Tat Huei, (PhD) USCI universiteti professori, Malayziya
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d.,(PhD) "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d.,(PhD) TAQU katta o'qituvchisi
Djudi Smetana, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Krissi Lyuis, p.f.n., Pitsburg davlat universiteti dosenti, Pittsburgh, Kansas, AQSH
Ali Kopak (Али Кўнак), i.f.d., prof., Karabuk universiteti dosenti, Turkiya
Glazova Marina Viktorovna, i.f.n., "LUKOIL-Energoservis" Kompaniyasi iqtisodchisi, Moskva.
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., (PhD) TDIU dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Oqil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjaevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Rae Kwon Chung, honorary professor of TSUE, Nobel laureate, South Korea,

Osman Mesten, member of the Turkish Parliament, head of the Turkey-Uzbekistan Friendship Society

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, DSc, Prof., Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Buzrukkhanov Sarvarkhan Munavvarkhanovich, DSc, Deputy Minister of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, DSc, Prof., Deputy of the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan

Akhmedov Sayfullo Normatovich CSc, Prof., Rector of Academy of Labor and Social Relations

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, DSc, Prof., TSUE Vice-Rector for Scientific Affairs and Innovation

Kalonov Mukhiddin Bakhritdinovich, DSc, Prof., Rector of the Navoi State Pedagogical Institute

Siddikova Sadokat Ghaforovna, PhD, Rector of the Bukhara Institute of Engineering and Technology

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, DSc, Prof., acting Vice-rector for regional educational institutions and centers of TSUE

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, DSc, Prof., of TSUE

Samadov Askarjon Nishonovich, CSc, Prof., of TSUE

Slizovsky Dimitriy Yegorovich, DSc, Prof., of the People's Friendship University of Russia

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, DSc, Prof., Rector of International "Nordic" University

Akhmedov Ikrom Akramovich, DSc, Prof., of TSUE

Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja ugli, DSc, Prof., of TSUE

Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of the DGPO of the Republic of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of the DCECGPO of the Republic of Uzbekistan

Eshtayev Alisher Abduganievich, DSc, Prof., of TSUE

Shoira Azimovna Musaeva, professor of SamDu IS Institute

Cham Tat Huei, PhD, professor at USCI University, Malaysia

Akhmedov Javokhir Jamolovich, PhD, deputy of executive director of the "El-yurt umidi" fund

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, PhD, Senior Lecturer at Tashkent University of Architecture and Construction

Judy Smetana CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Chrissy Lewis CSc, Associate Professor, Pittsburgh State University, Pittsburgh, Kansas, USA

Ali Konak DSc, Prof., Associate Professor of Karabuk University, Turkey

Glazova Marina Viktorovna, CSc, economist at LUKOIL-Energoservis Company, Moscow.

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, associate professor of TSUE

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, doctoral student at Ankara University, Turkey

Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, independent researcher of TSUE

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
G'afurov Doniyor Orifovich, p.f.f.d., (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Innovatsion siyosatni amalga oshirish yo'nalishlari.....	16
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, Zaynutdinova Umida Djalolovna	
Tijorat banklari kredit portfelini boshqarishning bozor mexanizmlari va ularni joriy etishdagi muammolar	21
Yusupov Shoxzod Maxmatmurodovich	
Hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish davrlari ekonometrik modelini yaratish masalalari.....	24
Abdullayev Farxod Ozodovich	
Marketing yondashuvi asosida Sirdaryo viloyatining investitsion salohiyatini baholash usullari.....	35
Xolmurotova Diyoraxon Ibragimovna	
Bevosita soliqlar ma'muriyatchiligi.....	41
Idirisov Alisher Otajonovich	
Soliq nazorati va transfert narxni belgilashda soliq nazoratini tashkil etishning xorij tajribalari.....	46
Abdiev Jaxongir Ibragimovich	
Soliq siyosati va strategiyasining ilmiy-nazariy tahlili.....	53
Djumaniyazov Marks Quranbaevich	
Pestel tahlili – muvaffaqiyatli investitsiya qarorlarini qabul qilish asosi	60
Shaislamova Nargiza Kabilovna	
Tijorat banklari tomonidan biznes loyihalarni moliyaviy qo'llab-quvvatlashning o'ziga xos xususiyatlari.....	67
Asrorov Azizbek Isomiddin o'g'li	
The significance, problems and solutions of the green economy in the New Uzbekistan economy.....	74
Sattorova Mehriniso, Ibragimova Gulchehra Tohirovna	
O'zbekistonda kichik va o'rta biznesni soliqqa tortishning joriy qilinishi va rivojlanish tendensiyasi	79
Otamuradov Nuriddin Najmiddinovich	
Korporativ boshqaruvni innovatsion rivojlantirishda raqamli texnologiyalardan foydalanishning nazariy asoslari	87
Xalmuradov Elmurod Dilmuradovich	
Международный опыт стимулирования инновационной деятельности.....	93
Абдиуалиева Гулзада Азатовна	
How does foreign direct investment promote economic growth?	98
O'tkirova Bonu Azamat kizi	
Mintaqalarni barqaror rivojlantirishning konseptual asoslari va ular evolyutsiyasi.....	102
Umarov Abduvaxob Tursunovich	
Technological Innovations of Electronic Payment Systems.....	107
Mirkomil Boboyorov Murodullaevich	
Ta'lim xizmatlari sohasida davlat-xususiy sherikligining rivojlanishida xorij tajribasining o'rni va ahamiyati.....	115
Imomov Xolmurod Norqul o'g'li	
O'zbekiston iqtisodiyotiga to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investisiya va xorijiy kreditlar jalb qilish samaradorligi tahlili	119
Maksudov Abdumalik Xodievich	
Davlat ehtiyojlari uchun tovarlar (ishlar, xizmatlar) xarid qilishni takomillashtirish	124
G'ofurov Temur Baxrom o'g'li	

Mamlakatimizda oziq-ovqat sanoatini rivojlanish holati va uning dolzarbligi	129
Turg'unov Muxriddin Mo'ydinjon o'g'li	
Turizmدا innovatsiyalarni qo'llash imkoniyatlari.....	133
Po'latov Ma'murjon Murodjon o'g'li	
Davlat budjetining solikli daromadlari tahlili	139
Abduraimova Nigora Radjabovna	
Soliq yuki soliq tizimining qanchalik samarali ekanligini aniqlovchi muhim mezon	143
To'lakov Ulug'bek Toshmamatovich	
O'zbekiston sanoat korxonalarida xom ashyo resurslaridan samarali foydalanishning hozirgi holati, muammolari va mintaqaviy xususiyatlari (qashqadaryo viloyati misolida).....	151
Ochilov Akram Odilovich, Xazratov Sarvar Ibragimovich	
Состояние туристической инфраструктуры Ташкентской области.....	156
Гаппарова Майрамхон Зафар кизи	
Sanoatlashuvning ekologik ta'siri va "yashil" iqtisodiyotga o'tishning asoslari	161
Nosir Maxmudov, Lola Azimova	
Iqtisodiyotni raqamlashtirishda sinergetik ta'sirning nazariy asoslari	167
Maxmudova Zoxida Maqsudali qizi, Normurodov Xusan	
Davlat budjeti xarajatlaridansamarali foydalanishni takomillashtirish.....	173
Sherxon Tuychiyev	
Savdo korxonalarida ta'minot zanjirining asosiy bosqichlari va muammolari.....	177
Ergashev Jahongir Baxodirovich	
Kichik biznes subyektlarining innovatsion loyihalarni moliyalashtirish yo'llari	180
Ergashev Firuz Baxodirovich, Ishturdiev Hasan Abdigapparovich	
Budjet tashkilotlarida qurilish-ta'mirlash xarajatlari hisobining asoslari.....	184
Azizova Zilola Lochin qizi	
Xorijiy mamlakatlarda tadbirkorlik subyektlari tomonidan mahalliyashtirish asosida mahsulot ishlab chiqarishning o'ziga xos jihatlari	191
Mirzabaev Xusniddin Muxamadjonovich	
Suv ekologiyasining asosiy yo'nalishi va uning fandagi o'rni.....	200
Musayeva Muqaddas Abdurashid qizi	
Анализ прибыли агропромышленности	204
Гафурова Азизахон Фатиховна	
Systematic analysis of briquette mass pressing equipment approach	209
Kobilov Khasan Khalilovich, Sharipova Nazira Rakhmatilloevna	
An Econometric Assessment of the Effects of Fintech on Economic Growth in Developed Countries	213
Anvarkhonov Abdulatifkhon Jamshidkhon ugli	
Raqamli iqtisodiyot rivojida korporativ boshqaruv faoliyatining roli	216
Muxitdinov Ulug'bek Diyarovich	
Значение промышленной сети в развитии деятельности предприятий малого бизнеса.....	221
Кодиров Жавлонбек Нематуллаевич	
Tadbirkorlik kambag'allikni qisqartirishning asosiy yo'nalishi.....	225
Xolmirzayev Abdulxamid Xapizovich	
Kichik biznes subyektlarida mahsulot ishlab chiqarishda innovatsiyani joriy etish masalalari.....	230
Mirzayev Kobil Nosirjonovich	
Investisiya faoliyatini moliyalashtirish manbalarini rivojlantirish mexanizmlari.....	236
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	

Innovasion iqtisodiyotni shakllantirish sharoitida sifat menejmentini joriy etishning nazariy-uslubiy masalalari.....	242
Zarina Ashurova	
Social media marketing strategies for small businesses.....	247
Mannonov Shahzod Istam ugli	
Xalqaro shartnomalar qoidalarini qo'llashning xalqaro va milliy uslubiy tamoyillarining o'zaro ta'siri.....	250
Rajapov Shuxrat Zaripbaevich	
Neft-gaz, yoqilg'i energetika sanoati sohasidagi yirik soliq to'lovchilarda soliq nazoratini samarali tashkil etish va takomillashtirish masalalari.....	258
Abdullaev Shuxrat Sultanbaevich	
Суть и значимость инновационных технологий в региональном управлении.....	266
Муминов Фазлиддин Хусниддин угли	
SWOT-анализ использования социальных сетей в туристической индустрии узбекистана.....	279
Касимова Зилола Гуламиддиновна	
Germaniya tajribasidan foydalanish orqali o'zbekistonda turizm sohasidagi kadrlar salohiyatini rivojlantirish masalalari.....	287
Xamidova Mo'tabarxon Abdumalik qizi, Ochilov Akram Odilovich	
Blockchain texnologiyasining bank operatsiyalari xavfsizligini ta'minlashdagi o'rni.....	291
Mirpulatova Luiza Mansurovna	
Tijorat banklarini reytingini aniqlashda bankometr modelidan foydalanish yo'llari.....	294
Karabaev Nodir Abduhamidovich	
Значение business city как инфраструктурного объекта.....	303
Солиева Умида Алишер кизи	
The potential for the development of wage labor as a factor.....	308
Usmanov Ilkhom Achilovich	
Ways to improve the organizational and economic mechanism of business tourism in Uzbekistan.....	312
Musayeva Shoirazimovna, Usmanova Dilfuza Ilkhomovna	
Kichik biznes subyektlarining faoliyatini baholashning metodologik asoslari.....	318
Mavrulov Ravshan Ne'matjonovich	
Kichik korxonalarini rivojlantirishda xorij tajribalaridan foydalanish.....	324
Ergasheva Nigora Abdigapparovna	
Mamlakatimizda intensiv baliqchilikni rivojlantirishning dolzarb masalalari.....	328
Mamatqulov Nurbek O'razali o'g'li	
Уменьшение выбросов парниковых газов и переход к возобновляемым источникам энергии.....	331
Р.Т. Шомуродов, И.И. Бахадиров, Р.Т. Умаров, И.Ш. Жамолитдинова	
Ipoteka bozorida investision muhitni yaxshilash yo'llari.....	341
Abdullaev Muhammadsodiq Isroil o'g'li	
Muammoli kreditlar: yechimlari va istiqbollari.....	346
Kalandarov Abdulla Baxtiyorovich	
Ishlab chiqarish korxonalarida risklarni boshqarish va ta'sirini baholash uslubiyati.....	351
Muxitdinov Shuhrat Ziyavitdinovich	
Zamonaviy sharoitda PR (jamoatchilik bilan aloqalar)ning mazmuni va ahamiyati.....	356
Ergasheva Fotimaxon Ibragimovna	
O'zbekiston moliya tizimida mahalliy moliyaning o'ziga xos xususiyatlari.....	361
Xikmatillayeva Dildora Shavkat qizi	

Rahbar kasbiy motivatsiyasini rivojlantirish ko'nikmalarini takomillashtirish Shadiyev Sherzod Fayzullayevich	366
Improvement of marketing communication strategies in chemical industry enterprises Muminova Dildora Dilshadovna	375
Mikromoliya tashkilotlarida islom moliyaviy instrumentlarini joriy etishni takomillashtirish..... Axmedova O'g'ilshod Musurmonqul qizi	380
Tijorat banklarida aktivlar sifatini tasniflashning nazariy jihatlar..... Qodirova Nafisa Ilhomovna	384
Importance-performance analysis as a useful tool for marketing audit processes of HEIs in Uzbekistan Nurillo Umarkhonov	388
Тенденции энергетики будущего: шаги в новую фазу Абдураимова Нигора Ражабовна	396
Chet mamlakatlar pensiya tizimining o'ziga xos xususiyatlari..... Tursunov Zohidxo'ja Orifovich	405
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida tijorat banklar faoliyatini statistik tadqiq etish xususiyatlari..... Kutliyev Dilshod Orifovich	412
O'zbekistonda suv tanqisligining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishgata'siri..... Maxmudov Nosir Maxmudovich, Alimova Guzal Alisherovna	419
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotning kelajak istiqbollari Egamberdiyev Humoyun	424
To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish va eksport qilishning holati hamda rivojlanish istiqbollari (namangan viloyati misolida)..... Jo'raboyeva Shohida Kamoliddin qizi	433
Kichik korxonalarini rivojlantirishdagi muammolari va ularning yechimlari..... Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li, Ergasheva Nigora Abdigapparovna	439
Davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirishda xorijiy mamlakatlar tajribasi Xaydarova Charos Nizomiddin qizi	422
Namangan viloyati kichik biznes subyektlari faoliyatida real investitsiyalarning samaradorligini ekonometrik baholash..... E.S.Jurayev	448

NAMANGAN VILOYATI KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA REAL INVESTITSİYALARNING SAMARADORLIGINI EKONOMETRIK BAHOLASH

ORCID: 0000-0002-5898-6568

E.S. Jurayev

i.f.f.d., Namangan muhandislik-qurilish instituti,
Namangan

Annotatsiya: Maqolada Namangan viloyatida faoliyat olib borayotgan tadbirkorlik subyektlari real investitsiyalarining samaradorligini ssenariylar asosida ekonometrik tahlil etilgani yoritilgan.

Kalit so'zlar: real investitsiya, kichik biznes, investitsiya, ekonometrik tahlil, investitsion loyiha, resurslar.

Abstract: The article, based on scenarios, provides an econometric analysis of the effectiveness of real investments of small businesses operating in the Namangan region.

Key words: real investment, small business, investment, econometric analysis, investment project, resources.

Аннотация: В статье на основе сценариев проведен эконометрический анализ эффективности реальных инвестиций субъектов малого предпринимательства, действующих в Наманганской области.

Ключевые слова: реальные инвестиции, малый бизнес, инвестиции, эконометрический анализ, инвестиционный проект, ресурсы.

KIRISH

Tadbirkorlikni davlat tomonidan tartibga solish mexanizmi uni davlat tomonidan har tomonlama qo'llab-quvvatlashni nazarda tutadi. Tadbirkorlikni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash esa ijtimoiy-iqtisodiy mazmuniga ko'ra tadbirkorlik faoliyati bilan shug'ullanuvchi barcha tadbirkorlik subyektlari uchun qulay shart-sharoitlarni yaratish hamda tadbirkorlik faoliyatini jamiyat hayotining boshqa sohalari bilan uyg'unlashtirishgan holda rivojlantirishdan iborat. Boshqa tomondan esa, kichik va o'rta biznes bunday qo'llab-quvvatlashsiz uvaffaqiyatli rivojlana olmaydi. Bu, ayniqsa, mazku yektordagi real investitsiyalarga taaluqlidir. Bu ham bejiz emas, chunki davlat boshqaruvining yangi sharoitida bu shakllar iqtisodiyotni tarkibiy omili sifatida harakat qiladi. Har qanday tarmoqning o'zagi bo'lgan yirik korxonalar doimo tarkibiy o'zgarishlar natijalarini o'zida mujassam etadi va shu ma'noda iqtisodiyotning barqaror, "konservativ" boshlanishini ifodalaydi.

Kichik biznes korxonalari yangi turdagi ishlab chiqarish va yangi mahsulotlar bozorlarini tashkil etish uchun zamin tayyorlab, birinchi marta ilmiy-texnikaviy kashfiyotlarni o'zlashtirmoqda, ya'ni innovatsion yutuqlarni joriy qilib, inqilobiy faoliyat ko'rsatmoqda, tarkibiy o'zgarishlarni ishbilarmonlarning tadbirkorligi bilan tabiiy ravishda boshlab bermoqda. Jiddiy tarkibiy milliy iqtisodiy o'zgarishlar tezroq va ijtimoiy ziddiyat darajasi qanchalik yuqori bo'lsa, samaraliroq sodir bo'ladi. Bu yerda ham yirik korxonalar yopilgan yoki qayta tashkil etilganda bo'shatilgan aholini yangi ish o'rinlari bilan mobil tarzda ta'minlashga qodir bo'lgan kichik biznes korxonalarining o'рни muhimdir.

Kichik biznes korxonalari ko'p jihatdan yirik korxonalar hayotiyiligini va ularning raqobatbardoshligini oshiradi. Yirik ishlab chiqarishning yuqori rentabelligi mahsulotlarni ommaviy ishlab chiqarish va mahsulot turlarining barqarorligi bilan bog'liq. Shu bilan birga, fan-texnika taraqqiyotining tezlashishi bu bozor o'zgarishlariga javob beradigan ishlab chiqarishning texnik-iqtisodiy parametrlariga doimiy ravishda tuzatishlar kiritish imkoniyatlarini keskin qisqartiradi.

TAHLIL VA ASOSIY NATIJALAR

O'zbekiston Respublikasi mustaqil davlat sifatida hozirgi vaqtda barcha tadbirkorlarga teng huquqlarni kafolatlaydi va faoliyat ko'rsatishi, moddiy-texnik, moliyaviy, mehnat, axborot, tabiiy hamda boshqa resurslardan foydalanish uchun teng imkoniyatlar yaratadi. Tadbirkorlikni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash O'zbekiston Respublikasining "Tadbirkorlik faoliyati erkinligining kafolatlari to'g'risida"gi qonunning V. Tadbirkorlik faoliyatini davlat yo'li bilan qo'llab-quvvatlash¹ bo'limi asosida amalga oshiriladi, unda davlat tadbirkorlikni rivojlantirish uchun qulay tashkiliy-iqtisodiy shart-sharoitlar yaratish maqsadida:

- tadbirkorlik faoliyati subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilinishini ta'minlaydi;
- tadbirkorlik faoliyati subyektlariga moliyaviy, moddiy-texnik va axborot resurslaridan erkin foydalanishda ko'maklashadi;
- tadbirkorlik faoliyati subyektlariga o'z mahsulotlarini tashqi va ichki bozorlarda realizatsiya qilishda ko'maklashadi;
- tadbirkorlik faoliyati subyektlari o'rtasida axborot va tushuntirish ishlarini, konsalting, lizing, sug'urta va boshqa xil xizmatlar tizimi rivojlantirilishini tashkil etadi;
- tadbirkorlik faoliyati subyektlariga kadrlarni tayyorlashda, qayta tayyorlashda va ularning malakasini oshirishda ko'maklashadi;
- tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan boshqa faoliyatni amalga oshiradi. Qonunning ushbu qoidalarini kichik biznes korxonalarini tashkil etishni rag'batlantirishning boshlang'ich nuqtasi bo'ldi. Shunday qilib, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Huzuridagi Statistika agentligi ma'lumotlariga e'tibor qaratadigan bo'lsak, 2010-yilga nisbatan 2022-yilda barcha iqtisodiyot tarmoqlari kesimida yangi tashkil etilgan kichik tadbirkorlik subyektlari sonini oshganligi kuzatiladi (1-jadval).

1-jadval. Iqtisodiyot tarmoqlari kesimida yangi tashkil etilgan kichik tadbirkorlik subyektlari soni (birlikda).

Tarmoqlar	2010	2015	2020	2021	2022	2022-yilda 2010-yilga ko'ra o'zgarishi (+,-)
Jami	18556	26896	93214	98886	90177	71621
qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi	2405	2351	14969	11710	12018	9613
sanoat	3044	5841	18596	19285	16191	13147
qurilish	1681	2850	6009	6330	4795	3114
savdo	4934	7136	35213	38459	34384	29450
tashish va saqlash	1485	1293	2397	2642	3355	1870
yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	2082	2403	5637	6621	5812	3730
axborot va aloqa	754	806	1917	2521	2617	1863
sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar	320	486	1450	1760	1498	1178
boshqa turlari	1852	3730	7026	9558	9507	7655

Jadval ko'rsatkichlariga e'tibor qaratadigan bo'lsak, 2022-yilda 2010-yilga nisbatan eng yuqori ko'rsatkich darajasida oshgan savdo (29450 birlikda oshib 34384 tani tashkil etgan) va sanoat (13147 taga oshib 16191 taga teng bo'lgan) tarmoqlari bo'lganligini hamda bunday ijobiy natija orqali respublika bo'yicha jami yangi tashkil etilgan kichik tadbirkorlik subyektlari soni 71621 taga oshganligini kuzatish mumkin.

Ammo, 2022-yilda 2021-yilga nisbatan respublika bo'yicha jami yangi tashkil etilgan kichik tadbirkorlik subyektlari soni 8709 taga kamaydi. Bu borada ham eng yuqori darajada faoliyati tugatilgan korxonalar avvalambor, savdo, sanoat va qurilish tarmoqlariga to'g'ri kelib mos ravishda 4075 taga, 3094 ta va 1535 taga kamaygan. Bu asosan, endigi vazifa ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarning miqdor jihatidan emas balki, sifatiga e'tibor berilishi lozimligidan raqobatga bardosh bera olmaydigan korxonalarning o'z-o'zidan faoliyatini to'xtaltirishiga olib kelganligi bilan izohlash mumkin.

Tadqiqot maqsadidan kelib chiqqan holda Namangan viloyatida faoliyat yuritayotgan tadqiqot ob'ekti sifatida tanlab olingan "ORTO BAT" mas'uliyati cheklangan jamiyatida investitsiyalardan foydalanish samaradorligini ekonometrik tahlilni amalga oshiramiz. Buning uchun dastlab, "ORTO BAT" mas'uliyati cheklangan jamiyat tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot hajmiga nisbatan investitsiyalarning ta'sirini 2 ta ssenariy asosida ko'rib

1 O'zbekiston Respublikasining "Tadbirkorlik faoliyati erkinligining kafolatlari to'g'risida" 25.05.2000 yildagi 69-II-son yangi tahrirdagi Qonuni, <https://lex.uz/docs/31846>

chiqishni maqsad qilingan bo'lib, 1-ssenariy bo'yicha korxonaning 2010–2022-yillarda ishlab chiqarilgan mahsulot hajmi – $Y(1)$ o'zgarishiga ta'sir etuvchi viloyatda kichik biznes subyektlari tomonidan sarflangan ishlab chiqarish harajatlari – X_1 , kichik biznes subyektlari asosiy kapitaliga investitsiya hajmi – X_2 va kichik biznes subyektlarining ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish – X_3 omillari tanlab olindi.

2-jadval. 1-ssenariy bo'yicha "ORTO BAT" masuliyati cheklangan jamiyat tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot hajmi o'zgarishiga ta'sir etuvchi omillarning korrelyatsion koeffitsiyenti.

	Y(1)	X1	X2	X3
Y(1)	1			
X1	0,997796	1		
X2	0,91203	0,705778	1	
X3	-0,86606	-0,74799	-0,56382	1

"ORTO BAT" masuliyati cheklangan jamiyat tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot hajmi o'zgarishini ekonometrik tahlilini aalga oshirish uchun dastlab natijaviy omilga nisbatan tanlab olingan omillarning va omillar o'rtasida o'zaro bog'liqlik darajasini korrelyatsion koeffitsiyenti aniqlanadi (2-jadval).

Jadval qiymatlariga e'tibor qaratadigan bo'lsak, "ORTO BAT" masuliyati cheklangan jamiyat tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot hajmi - $Y(1)$ ga shlab chiqarish harajatlari – X_1 ($r_{Y(1),X_1}=0,997796$) va kichik biznes subyektlari asosiy kapitaliga investitsiya hajmi – X_2 ($r_{Y(1),X_2}=0,91203$) kuchli zichlikda to'g'ri bog'langan. Natijaviy omil bilan kiiik biznes subyektlarining ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish omili esa $-X_3$ ($r_{Y(1),X_3}=0,91203$) kuchli zichlikda teskari bog'langanligi aniqlandi. Tanlangan omillar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik qiymatlariga ko'ra, omillar o'rtasida $r_{X_1,X_2}<0,8$ shartga asosan multikoleniarlik mavjud emas.

Bu esa ta'sir etuvchi omillarni to'g'ri tanlanganligi va kelgusi jarayonni davom ettirish mumkinligidan dalolat beradi. Jarayonni davom ettirish uchun omillarning o'lchov birliklari turlicha bo'lganligi uchun ularni bir jinsli ko'rsatkichga keltirish uchun ye asosga ko'ra logorifmlab olamiz va kuzatilayotgan bog'liqlik o'rtasida regressiya tenglamasini aniqlashni EViews dasturi orqali davom ettirish mumkin (3-jadval).

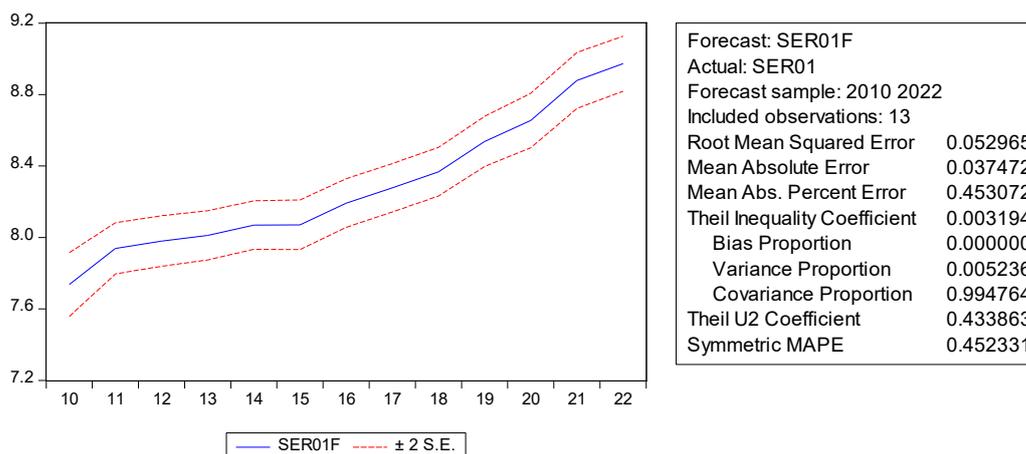
3-jadval. 1-ssenariy bo'yicha "ORTO BAT" masuliyati cheklangan jamiyat tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot hajmining ko'p omilli regressiya tenglamasi.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
LN X_1	0.210071	0.070816	2.966420	0.0158
LN X_2	-0.438907	0.229948	-1.908722	0.0486
LN X_3	3.082662	0,301834	10,2131	0.0000
C	-3.414497	1.335193	-2.557306	0.0308
R-squared	0.979273	Mean dependent var		8.283517
Adjusted R-squared	0.972364	S.D. dependent var		0.382916
S.E. of regression	0.063656	Akaike info criterion		-2.422990
Sum squared resid	0.036469	Schwarz criterion		-2.249159
Log likelihood	19.74943	Hannan-Quinn criter.		-2.458720
F-statistic	141.7405	Durbin-Watson stat		1.809245
Prob(F-statistic)	0.000000			

Hisob-kitob natijalariga ko'ra, 3-jadvalning koeffitsiyent ustunidagi qiymatlardan kelib chiqqan holda quyidagi tenglaman i hosil qilinadi:

$$Y(1)=0.21LnX_1+3.0826662X_3-0.44LnIChX_2-3.4 \quad (1)$$

Aniqlangan 1-regressiya tenglamasi parametrlarini t-Statistic mezonlari bo'yicha ahamiyatligiga e'tibor qaratadigan bo'lsak, $\alpha=0,05$ va $df=9$ bo'lgan holda $t_{Jad}=1,8331129$ ga tengligidan ishlab chiqarish harajatlari – X_1 ($t_{X_1}=2.9664>t_{Jad}=1,8331129$) va ishlab chiqarish quvvatidan foydalanish X_3 ($t_{X_3}=10.2131>t_{Jad}=1,8331129$) parametrlari ahamiyatli bo'lib, qolgan asosiy kapitalga investitsiya omilining ahamiyatsizligi kelib chiqadi. Ammo, $r=0,05$ ga ko'ra, ushbu parametrlarning barchasi muhim ekanligini e'tiborga olgan holda, haqiqatda ushbu omillar parametrlarining ahamiyatli yoki ahamiyatsiz ekanligini retrospektiv sifat mezonlari MAPE (Mean Absolute Percentage Error – o'rtacha mutloq foiz xatosi) va TIC (Tayl inequality coefficient – Teyl prognoz aniqligining muqobil o'lchovi) bilan tekshirish talab etiladi (1-rasm).

1-rasm. 1-regressiya parametrlarini retrospektiv sifat mezonlari natijasi.

1-rasmda keltirilgan ma'lumotlarga asosan ta'kidlash mumkinki, MAPE=0,453 bo'lib, bu o'z navbatida MAPE=0,453<10% prognoz aniqligi yuqori va TIC=0,0032<1 koeffitsiyentni shunchalik nolga intilishidan 1-regressiya tenglamasi parametrlarining barchasini ahamiyatligi kelib chiqadi. Endi logorifm xossalaridan kelib chiqqan holda, yuqorida hosil qilingan 1-regressiya tenglamasini potensirlab olinadi va unga ko'ra quyidagi tenglama hosil qilinadi:

$$Y(1) = \frac{X1^{0,21} * X3^{3,082662}}{X2^{0,44} * e^{3,4}} \quad (2^*)$$

Endi 2*-regressiya tenglamasini ahamiyatligini $\alpha=0,05$ va $k1=9$; $k2=3$ bo'lganda fisher mezonini bilan $F_{jad}=0,258896$ ga tengligini e'tiborga olgan holda hisoblangan Fisher qiymati $F_{his}=141.74$ tengligidan $F_{jad} < F_{his}$ shartga asosan aniqlandi. 2*-regressiya tenglamasining DW=1.809 ga teng bo'lganligi bois, avtokorrelatsiya mavjud emasligidan tenglamaning ishonchli va adekvatligi kelib chiqadi.

(1*)-regressiya tenglamasiga izox beradigan bo'lsak, ishlab chiqarish xarajatini 1,0 foizga oshirilsa "ORTO BAT" masuliyati cheklangan jamiyat tomonidan mahsulot ishlab chiqarish hajmi qo'shimcha 18,6 foizga va ishlab chiqarish quvvatidan foydalanish darajasini ham 1,0 foizga oshirilsa korxonada mahsulot ishlab chiqarish hajmi qo'shimcha mos ravishda 431,0 mln. so'mga oshishi aniqlandi. Ammo model natijasiga ko'ra, agar korxonada asosiy kapitalga investitsiyalar xajmini 1,0 foizga oshirilsa, korxonada mahsulot ishlab chiqarish hajmi 38,9 mln. so'mga kamayishi aniqlanib, bu o'z navbatida korxonani investitsiyaga to'yinganini ifoda etadi. Natijadan xulosa qiladigan bo'lsak, hozirgi kunda Namangan viloyatida faoliyat yuritayotgan kichik biznes subyektlari faoliyatida xarajatlar smetasini qayta ko'rib chiqishi, ichki va tashqi investitsiyalar yo'nalishini imkon qadar korxonada quvvatlaridan to'liq foydalanishga qaratilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqishi lozim.

Ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish bo'yicha o'rganishlar shundan dalolat beradiki, viloyatda elektr energiyani yetishmovchiligi bu boradagi eng katta muammo bo'lib, bu borada muqobil energiya resurslaridan foydalanishni, mavjud asosiy vositalarni yangi energiya tejovchi texnologiyalar bilan almashtirishni tavsiya etiladi.

2-senariy bo'yicha "ORTO BAT" masuliyati cheklangan jamiyat tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot hajmi – Y(1) o'zgarishiga kichik biznes subyektlarining mahsulot sotishdan sof tushum – X1, kichik biznes subyektlarining asosiy kapitaliga investitsiya hajmi – X2 va kichik biznes subyektlarida jami bandler – X3 sonini qanday ta'sir ko'rsatishini ekonometrik tahlili o'tkaziladi. Buning uchun dastlab tanlangan omillar to'g'ri olinganligini aniqlash uchun ular o'rtasidagi korrelyatsiya koeffitsiyenti aniqlanadi (4-jadval).

4-jadval. 2-senariy bo'yicha "ORTO BAT" masuliyati cheklangan jamiyat tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot hajmi o'zgarishiga ta'sir etuvchi omillarning korrelyatsion koeffitsiyenti.

	Y(1)	X1	X2	X3
Y(1)	1			
X1	0,967269	1		
X2	0,91203	0,576726	1	
X3	0,872195	0,702438	0,763992	1

Jadvalda keltirilgannatijalarga ko'ra, natijaviy kichik biznes subyektlari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot hajmi o'zgarishiga $Y(1)$ – nisbatan mahsulot sotishdan sof tushum – $X1(r_{Y(1),X1}=0,967269)$, asosiy kapitaliga investitsiya hajmi – $X2(r_{Y(1),X2}=0,91203)$ va kichik biznes subyektlarida jami bandlar – $X3(r_{Y(1),X2}=0,872195)$ omillarning barchasi kuchli zichlikda to'g'ri bog'langan bo'lib, omillar o'rtasida $r_{X1,X2}<0,8$ shartga ko'ra multikolleniarlik mavjud emas. Bu esa o'z navbatida keyingi regressiya tenglamasini aniqlash bosqichiga o'tish mumkinligini anglatadi.

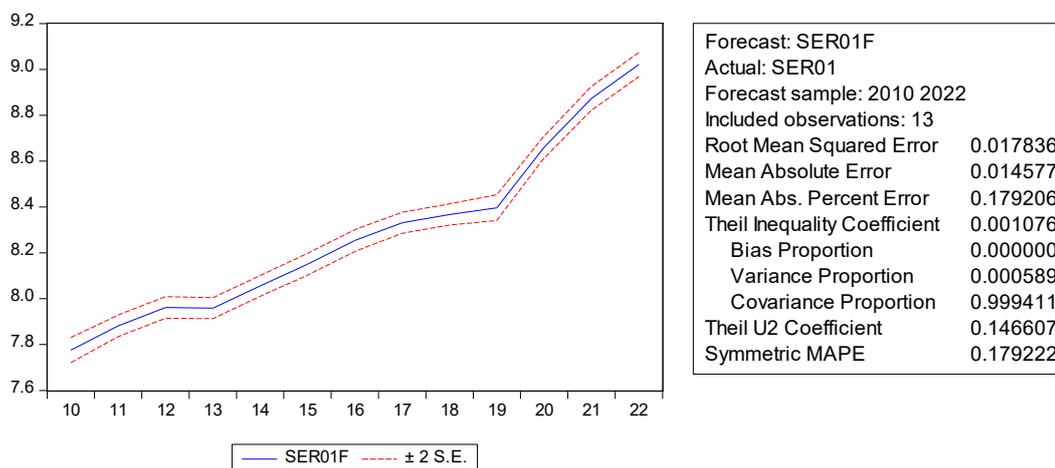
5-jadval. 2-senariy bo'yicha "ORTO BAT" masuliyati cheklangan jamiyat tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot hajmining ko'p omilli regressiya tenglamasi natijalari.

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
LN1	0.941223	0.066808	14.08838	0.0000
LN2	0,008491	0,074558	0,113884493	0.0149
LN3	0.038203	0.110381	0.346100	0.0372
C	0.302107	0.389304	0.776020	0.0576
R-squared	0.997648	Mean dependent var		8.283466
Adjusted R-squared	0.996864	S.D. dependent var		0.382812
S.E. of regression	0.021436	Akaike info criterion		-4.599823
Sum squared resid	0.004136	Schwarz criterion		-4.425993
Log likelihood	33.89885	Hannan-Quinn criter.		-4.635553
F-statistic	127,2674	Durbin-Watson stat		2.182688
Prob(F-statistic)	0.000000			

Tadqiqotlar shundan dalolat beradiki, hozirgi kunda respublikada faoliyat ko'rsatayotgan kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyot tarmoqlarini drayveri hisoblanib ularning rivojlanish tendensiyalarini ko'plab chiziqli va chiziqsiz tenglamalar orqali xususan, eksponensial, darajali, logarifmik, ko'rsatkichli, binominal va chiziqli funksiyalar orqali aniqlash imkoni mavjud. Shundan kelib chiqqan holda, dastlab barcha omillarni turli jinsli tarkibga ega ekanligini e'tiborga olgan holda ye asosga ko'ra logorifmlab olinadi va EViews dasturi orqali davom ettirish mumkin (5-jadval).

Jadval ma'lumotlarida keltirilgan koeffitsiyentlar qiymatlaridan kelib chiqqan holda quyidagi tenglmani hosil qilinadi:

$$\ln Y(1) = 0,94 \ln X1 + 0,0085 \ln X2 + 0,04 \ln X3 + 0,4 \quad (2)$$

2-rasm. 2-regressiya parametrlarini retrospektiv sifat mezonlari natijasi.

Tadqiqot natijasidan kelib chiqib, aniqlangan 2-regressiya tenglamasi parametrlarini t-Statistic mezonlari bo'yicha ahamiyatligiga e'tibor qaratadigan bo'lsak, $\alpha=0,05$ va $df=9$ bo'lgan holda $t_{jad}=1,8331129$ ga tengligidan faqat kichik biznes subyektlarining mahsulot sotishdan sof tushum – $X1(t_{X1}=14.088>t_{jad}=1,8331129)$ omilining parametrini ahamiyatligi kelib chiqadi. Qolgan parametrlarning haqiqatda ahamiyatligi yoki ahamiyatsizligini tekshirish uchun retrospektiv sifat mezonlari $MAPE<10\%$ va $TIC<1$ dan foydalaniladi (2-rasm).

2-rasmda keltirilgan ma'lumotlarga asosan ta'kidlash mumkinki, $MAPE=0,179$ bo'lib, bu o'z navbatida $MAPE=0,179<10\%$ tengsizlik sharti bajarilganligi va $TIC=0,001<1$ prognoz aniqligining yuqoriligi bo'is

2-regressiya tenglamasi parametrlarining barchasini ahamiyatligi kelib chiqadi. Endi hosil qilingan 2-regressiya tenglamasini potensirlab olinadi va unga ko'ra quyidagi tenglama hosil qilinadi:

$$Y(1) = X_1^{0.94} * X_2^{0.0085} * X_3^{0.04} * e^{0.3} \quad (2^*)$$

Ushbu 2*-regressiya tenglamasini $\alpha=0,05$ va $k_1=9$; $k_2=3$ bo'lganda $F_{Jad}=0,258896$ ga tengligini e'tiborga olgan holda hisoblangan Fisher qiymati $F_{his}=33.899$ tengligidan $F_{Jad} < F_{his}$ shartga binoan 2*-regressiya tenglamasining ahamiyatligi hamda $DW=2.18$ ga teng bo'lganligi bois, avtokorrelyatsiya mavjud emasligidan tenglamaning ishonchli va adekvatligi kelib chiqadi.

Aniqlangan 2-regressiya tenglamasiga ko'ra, agar tanlangan omillarning qiymatlarini har birini ya'ni, sotishdan sof tushum, asosiy kapitalga investitsiyalar hajmi va korxonada bandlar sonini alohida-alohida 1,0 foizdan oshiradigan bo'lsak u holda "ORTO BAT" masuliyati cheklangan jamiyat tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot hajmi mos ravishda 82,5 mln. so'm, 6,8 mln. so'm va 3,5 mln. so'mga qo'shimcha oshishi aniqlandi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Korxonada mahsulot ishlab chiqarish hajmini oshirish uchun tanlangan har bir omil muhim ahamiyat kasb etib, ulardan ayniqsa, ishchi kuchini oshirish boshqa omillardan ko'proq daromad olib kelishini ta'kidlash bilan birga korxonada kadrlar masalasiga alohida e'tibor qaratish talab etiladi.

Shunday qilib, barcha ssenariylar bo'yicha olingan natijalarni umumlashtirib, hozirgi kunda Namangan viloyatida kichik biznes subyektlari asosiy kapitalga investitsiyalar kiritilishi sohada aholi bandligini oshirishga, ishlab chiqarish quvvatlarini to'liq ishga tushirishga va eng asosiysi energiyadan samarali foydalanishga qaratilgan eng samarali yo'nalish ekanligi to'g'risida ishonchli xulosaga kelish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni, PF-60-son 28-yanvar 2022-yil. <https://lex.uz/uz/docs/-5841063>
2. Mirziyoyev Sh.M. Investorlar uchun qulay va jozibador sharoit yaratishga qaratilgan amaliy ishlarimizni yanada jadalashtiramiz. O'zbekiston Prezidentining birinchi Toshkent xalqaro investitsiya forumining ochilish marosimidagi nutqi. 24.03.2022 yil (<https://president.uz/uz/lists/view/5077>)
3. Jo'rayev E.S. O'zbekistonda investitsiyalarni jalb etish masalalari // Xorazm ma'mun akademiyasi axborotnomasi –11/2-2022. 9 b.
4. Жураев Э.С. (2018). Зарубежный опыт по ведению финансовой политики для развития малого бизнеса. Экономика и социум, (11), 357-362.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Shahzod Avilqulov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Ei.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

